

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Inleiding

Elke school en elke beroepskracht binnen het onderwijs, heeft de plicht om in samenspraak met de aandachtsfunctionaris, de IB-er en de directeur de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hanteren. De meldcode heeft tot doel beroepskrachten te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode heeft een stappenplan. Dit stappenplan leidt de beroepskracht stap voor stap door het proces vanaf het moment dat zij signaleert tot aan het moment dat zij eventueel een verantwoorde beslissing neemt over het doen van een melding. Dit levert een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Een map met de meldcode en alle nodige informatie staat in het IB-kantoor van onze school.

Definitie kindermishandeling

Kindermishandeling is het doen en laten van ouder(s)/verzorger(s), of anderen in soortgelijke positie ten opzichte van het kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid en het welzijn van het kind.

Definitie huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door middel van, of gepaard gaand met, beschadiging van goederen in en om huis).

De combinatie huiselijk geweld en kinderen betekent altijd kindermishandeling!

Aandachtsfunctionaris

Na invoering van de meldcode dient iedere organisatie een aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te hebben. Op onze is Marieke van Oorschot de aandachtsfunctionaris. Zij heeft in 2012 de training "Signaleren en melden van huiselijk geweld en kindermishandeling" gevolgd. Bij signalen op het gebied van kindermishandeling of huiselijk geweld zal zij de leerkracht ondersteunen om de stappen van de meldcode zo nauwkeurig mogelijk uit te voeren.

Verwijsindex

In geval van een vermoeden van kindermishandeling zal de aandachtsfunctionaris doorgaans niet alleen de stappen van de meldcode zetten, maar daarnaast ook overwegen of er een signaal afgegeven wordt in de verwijsindex. Deze verwijsindex heeft tot doel om beroepskrachten die met hetzelfde kind te maken hebben met elkaar in contact te brengen. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van het kind en het gezin waartoe hij behoort.

Stappenplan meldcode

Stap 1

In kaart brengen van signalen

- De leerkracht beschrijft objectief welke signalen zij waarneemt. De leerkracht trekt geen conclusies. Zij noteert de signalen in een beveiligd word-document. Hierbij moet ook vermeld worden als er contact is geweest met de ouder(s)/verzorger(s) en wat het resultaat is van dit gesprek. Ook gegevens die de signalen weerspreken worden vastgelegd.
- De leerkracht gaat uit van de signalen die wij als leerkracht bij de leerling of in de interactie tussen ouder/verzorger en leerling waarnemen.
- De leerkracht maakt onderscheid tussen feiten en signalen, om de status te vermelden van hypothesen en veronderstellingen en om de bron te vermelden als er informatie wordt vastgelegd die afkomstig is van een ander.

Stap 2

Vraag advies aan deskundige collega of aandachtsfunctionaris en zo nodig bij Bureau Jeugdzorg (BJZ)/Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en/of Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

- De leerkracht bespreekt de signalen met de aandachtsfunctionaris. Er is geen toestemming nodig van ouder(s)/verzorger(s) om dit intern te bespreken. Om advies van het BJZ/AMK en/of SHG te vragen is ook geen toestemming nodig. Dit dient dan wel anoniem te gebeuren.
- De leerkracht bespreekt samen met de aandachtsfunctionaris het formulier "signalen kindermishandeling" in (bijlage 1)

N.B.: Wijzen de signalen overduidelijk op een acuut onveilige situatie, dan neemt de leerkracht/aandachtsfunctionaris direct contact op met het AMK en/of politie.

Stap 3

Praat met ouders en/of leerling

- De leerkracht en/of aandachtsfunctionaris voert geen gesprek met ouder(s) en/of leerling als de veiligheid van één van eerder genoemden in het geding is. Er wordt door de school melding gedaan bij BJZ/AMK en/of SHG.
- Er volgt een gesprek met de ouder(s)/verzorger(s).
 - Leg de ouder(s)/verzorger(s) het doel uit van het gesprek.
 - Beschrijf de feiten die zijn vastgelegd en de waarnemingen die zijn gedaan.
 - Nodig de ouder(s)/verzorger(s) uit hier reactie op te geven.
 - Kom pas na deze reactie tot een interpretatie van hetgeen u heeft gezien/gehoord/waargenomen. In het geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijk genitale vrouwelijke verminking of eengerelateerd geweld wordt door de aandachtsfunctionaris met spoed contact opgenomen met het AMK.
 - De leerkracht/aandachtsfunctionaris vat het gesprek samen, legt dit vast in een verslag en laat dit ondertekenen voor akkoord door de ouder(s)/verzorger(s).

Tips/adviezen voor het oudergesprek:

- Bedenk uw openingszin van te voren
- Bedenk ook wie u straks voor zich heeft
- Begin het gesprek met belangstellende vragen
- Vertel daarna het doel van het gesprek
- Spreek vanuit uzelf (ik denk ik zie)
- Maak de ouder(s)/verzorger(s) geen verwijten
- Rond het gesprek af met een samenvatting en check of de boodschap duidelijk is
- Lees alle tips in het protocol kindermishandeling in hoofdstuk 5

Als het vermoeden wordt weggenomen, volgen er geen stappen meer. Blijven de vermoedens bestaan, dan volgen de volgende stappen:

Stap 4

Weeg aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld.

- De leerkracht bepaalt samen met de aandachtsfunctionaris met behulp van het risico-taxatieformulier (bijlage 2) hoe ernstig de situatie is en wat er precies aan de hand is.
Bij de afweging wordt de directeur geconsulteerd.

Stap 5

Beslis: Zelf hulp organiseren of melding doen bij BJZ/AMK en/of SHG.

- Zelf hulp organiseren (leerkracht en/of aandachtfunctionaris):
Met ouder(s)/verzorger(s) afspraken maken. Indien ouder(s)/verzorger(s) openstaan voor hulp aanmelden bij het JAT. De leerkracht volgt de effecten van deze hulp. De leerkracht doet alsnog melding bij nieuwe of blijvende signalen.

- Melding doen (leerkracht en/of aandachtfunctionaris): Bespreek de melding met de ouder(s)/verzorger(s) en doe de melding bij BJZ/AMK en/of SHG.* Leg aan de ouder(s)/verzorger(s) uit wat BJZ/AMK en SHG is en doet. Tevens wordt aangegeven dat er een signaal afgegeven wordt in de verwijsindex.

** Als het vermoeden bestaat dat een melding bij BJZ/AMK en/of SHG gevaar oplevert voor de cliënt of uzelf of een ander, zien wij af van een gesprek en doen wij een rechtstreekse melding. Ook zien wij af van een gesprek als wij goede redenen hebben te veronderstellen dat de cliënt daardoor het contact met ons zal verbreken.*

Een melding is geen eindpunt. De leerkracht en/of aandachtfunctionaris bespreekt bij de melding wat zij zelf nog kan doen.

Lijst met afkortingen

BJZ Bureau Jeugdzorg
AMK Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
SHG Steunpunt Huiselijk Geweld

Belangrijke telefoonnummers:

Bureau Jeugdzorg (BJZ)/Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK):
0900-1231230

Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG):
0900-1262626

Politie:
0900-8844 of 112

Belangrijke websites:

www.handelingsprotocolnh.nl

www.huiselijkgeweldkopvannoordhollandnoord.nl

www.huiselijkgeweld.nl

www.meldcode.nl

www.protocolkindermishandeling.nl